

31.10.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**31 Ekim 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

31 Ekim 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Çorum İli Sahipsiz Hayvanları Koruma Birliğinin Kurulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6320)
- Çukurova Hava Limanının Uluslararası Giriş ve Çıkışlara Açık Daimi Hudut Kapısı Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6321)
- Bayburt İli, Demirözü İlçesine Doğal Gaz Ulaştırılabilmesi İçin İhtiyaç Duyulan RMS-A Şehir Giriş İstasyonunun Yapımı Amacıyla, Esentepe Mahallesi Sınırları İçerisindeki Taşınmazın Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6322)
- Ankara İli, Mamak İlçesi, Nenek Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6323)
- 154 kV Polateli 380 TM İrtibatları Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6324)
- Manisa İli, Soma İlçesinde Kurulacak Soma Kolin TES Elektrik Üretim Tesisi (Yardımcı Kaynak GES) İçin Gerekli Olan Bazı Taşınmazların Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6325)
- 154 kV Pülümür TM İrtibat Hatları Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6326)
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 6327, 6328, 6329, 6330, 6331, 6332, 6333)

ATAMA KARARLARI

- Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2022/544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589)

YÖNETMELİKLER

- Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Arap Dili Çalışmaları ve Arapça Münazara Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal İşbirlikleri Bölgesi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği
- Pamukkale Üniversitesi Kurumsal İletişim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

BM: Tahıl koridoru için gelecek adımlar görüşülüyor

Birleşmiş Milletler Tahıl Girişimi Müşterek Koordinasyon Merkezi, Rusya'nın anlaşmadan çekilmesinin ardından yeni adımların görüşüldüğünü belirtti.

Rusya'nın tahıl koridoru anlaşmasından çekilmesi tahıl sevkiyatı açısından endişelerin yükselmesine yol açarken, Birleşmiş Milletler'den yeni adımların görüşüldüğü mesajı geldi.

Birleşmiş Milletler Tahıl Girişimi Müşterek Koordinasyon Merkezi, Cumartesi geç saatlerde yaptığı açıklamada Rusya'nın hamlesi sonrası yeni adımların görüşüldüğünü belirtti.

Merkez, Pazar günü için bölgeden çıkan ya da bölgeye giren gemiler için herhangi bir protokol olmadığını teyit etti. Cumartesi günü 9 gemi koridoru kullanmıştı. Bu gemilerden beşi çıkış yaparken, dördü de bölgeye giriş gerçekleştirmişti.

Rusya Savunma Bakanlığı Cumartesi, Ukrayna'nın, ilhak edilen Kırım'daki Sivastopol kentinde bulunan Rus savaş ve sivil gemilerine yönelik saldırı düzenlediğini bildirmişti.

Açıklamada, saldırıda çok sayıda insansız hava aracının kullanıldığı ve bunların tamamının yok edildiği belirtilerek, saldırıya uğrayan Karadeniz Donanması

gemilerinin, tahıl anlaşması kapsamında oluşturulan koridorun güvenliğinin sağlanması sürecinde yer aldığı bildirilmişti.

Bakanlık açıklamasında, Kiev'in bugün "İngiliz uzmanların katılımıyla Karadeniz Filosu gemilerine ve tahıl koridorunun güvenliğini sağlamada yer alan sivil gemilere karşı terör eylemi gerçekleştirdiği" belirtilmişti.

Açıklamada, "Terör eylemini göz önünde bulundurarak, Rus tarafı Ukrayna limanlarından tarım ürünlerinin çıkışına ilişkin anlaşmaların uygulanmasına katılımını askıya aldı." ifadeleri kullanılmıştı.

Savunma Bakanlığı'ndan tahıl koridoru açıklaması

Milli Savunma Bakanlığı, Rusya'nın tahıl koridoru anlaşmasından çekilmesiyle ilgili bir açıklama yayımladı.

Bakanlığın açıklamasında şu ifadeler kullanıldı:

29 Ekim günü Sivastopol'da gerçekleştirilen saldırılar nedeniyle tahıl girişiminin geçici olarak durdurulduğu Rusya Federasyonu tarafından Birleşmiş Milletler ve ülkemiz makamlarına iletilmiştir.

İstanbul'da bulunan Müşterek Koordinasyon Merkezinde görevli Rus personel hâlen Merkezdedir. Bu süreçte Ukrayna'dan gemi çıkışı olmayacaktır. İstanbul önlerinde bekleyen tahıl yüklü gemilerin denetlenmesine ise bugün ve yarın devam edilmesi planlanmaktadır.

Sorunun çözümü ve tahıl girişiminin bugüne kadar koordinasyon içerisinde başarıyla sürdürülen faaliyetlerinin devam etmesi için Millî Savunma Bakanımız Sn.Hulusi Akar muhataplarıyla ve ilgili makamlar da kendi aralarında görüşmelere ve koordinasyona devam etmektedir.

Söz konusu görüşmelerde taraflara, dünya genelinde insanlığa olumlu etkisi olan ve tüm krizlerin iyi niyet ve diyalogla çözülebileceğini kanıtlayan bu girişimin devam etmesinin ve mekanizmanın devamını olumsuz etkileyecek her türlü provokasyondan uzak durulmasının önemi hatırlatılmaktadır.

Rusya'nın kararı sonrası buğday fiyatları yükseldi

Buğday fiyatları, günün erken saatlerinde 8,9 dolara yükselerek 14 Ekim'den bu yana en yüksek seviyeyi görmesinin ardından saat 09.25 itibarıyla 8,7 dolar seviyesinde dengelendi.

Rusya'nın Karadeniz anlaşmasını askıya aldığı duyurmasının ardından Chicago Ticaret Borsası vadeli işlemlerinde buğday kontratlarının fiyatı yüzde 5'ten fazla artarak 8,7 dolara çıktı.

Rusya'nın Karadeniz Tahıl Girişiminden çekilmesinin küresel tedarik endişelerini artırmasıyla Chicago Ticaret Borsası'nda (CBOT) buğday vadeli işlemleri yüzde 5,4 artışla 8,7 dolara yükseldi.

Buğday fiyatları, günün erken saatlerinde 8,9 dolara yükselerek 14 Ekim'den bu yana en yüksek seviyeyi görmesinin ardından saat 09.25 itibarıyla 8,7 dolar seviyesinde dengelendi.

Mısır fiyatları da kile başına yüzde 2,2 artarak 6,96 dolara yükseldi.

MARTTA REKOR KIRMIŞTI

Buğday fiyatları mart ayında Rusya-Ukrayna savaşının tedarik sorunlarını gündeme getirmesi ve yükselen enerji fiyatlarının etkisiyle uluslararası piyasalarda rekorlar kırarak 13,6 dolara kadar yükselmişti.

Rusya ve Ukrayna dünyanın en büyük buğday tedarikçileri arasında yer aldığından, tahıl piyasaları Moskova'nın Kiev'e karşı sekiz aydır sürdürdüğü savaştaki gelişmelere duyarlı hareket ediyor.

Bu yılın ilk yarısında buğdayda görülen sert hareketlere karşın son zamanlarda buğday fiyatlarında görülen düşüşler dikkati çekiyordu.

Küresel çapta agresif bir şekilde sıkılaştıran para politikalarının resesyon endişelerini artırmasıyla emtia piyasasındaki düşüş eğilimi sürerken, buğdayda da belirgin satışlar görülmüştü.

Rusya-Ukrayna savaşına ilişkin endişeler devam etse de Rusya'nın Karadeniz Tahıl Girişimi ile Ukrayna'dan tahıl ihracatının tekrar açılması tarım emtiaları üzerinde satış baskısını artırmış ve buğday fiyatları 7,4 dolara kadar gerilemişti.

RUSYA'NIN KARADENİZ TAHIL GİRİŞİMİNDEN ÇEKİLMESİ

Rusya Savunma Bakanlığı, 29 Ekim'de, Ukrayna'nın, ilhak edilen Kırım'daki Sivastopol kentinde bulunan Rus savaş ve sivil gemilerine yönelik saldırı düzenlediğini bildirdi.

Açıklamada, saldırıda çok sayıda insansız hava aracının kullanıldığı ve bunların tamamının yok edildiği belirtilerek, saldırıya uğrayan Karadeniz Donanması gemilerinin, tahıl anlaşması kapsamında oluşturulan koridorun güvenliğinin sağlanması sürecinde yer aldığı kaydedildi.

Bakanlığın açıklamasında, Kiev'in "İngiliz uzmanların katılımıyla Karadeniz Filosu gemilerine ve tahıl koridorunun güvenliğini sağlamada yer alan sivil gemilere karşı terör eylemi gerçekleştirdiği" belirtildi.

Açıklamada, "Terör eylemini göz önünde bulundurarak Rus tarafı, Ukrayna limanlarından tarım ürünlerinin çıkışına ilişkin anlaşmaların uygulanmasına katılımını askıya aldı" ifadeleri kullanıldı.

Küresel gıda krizinin çözümü için Türkiye'nin koordinasyonunda yürütülen Karadeniz Tahıl Girişimi, 22 Temmuz'da İstanbul'da Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın himayesinde Ukrayna, Rusya, Türkiye ve Birleşmiş Milletler (BM) arasında imzalanmıştı. (AA)

ESK, sözleşmeli besiciliğe ilişkin uygulama esaslarını belirledi

Et ve Süt Kurumu (ESK), mevcut besi işletmelerinin atıl kapasitelerini üretime kazandıracak, verimliliği artıracak ve kırmızı et üretiminde sürdürülebilirliği sağlayacak sözleşmeli besicilik uygulama esaslarını belirledi.

Et ve Süt Kurumu (ESK), sözleşmeli besiciliğe ilişkin uygulama esaslarını belirledi. Buna göre, sözleşme imzalanacak hayvan adedi asgari 5 baş, azami 200 baş olacak. ESK'nın internet sitesinde yer alan duyuruya göre, uygulama sektöre model teşkil etmesi amacıyla hazırlandı.

Buna göre, uygulamaya ilişkin ön talep başvuruları, besici tarafından ESK'nın internet sitesinde yayımlanan form doldurularak kombina müdürlüklerine yapılacaktır.

Bir besiciyle sözleşme imzalanacak hayvan adedi asgari 5 baş, azami 200 baş olacaktır. Başvurusu uygun görülen besiciler ile kombina müdürlükleri arasında sözleşme imzalanacaktır. Başvurular 1 ay içerisinde sonuçlandırılacaktır.

Sözleşme imzalanan besici ile mevcut taahhüdünün yüzde 90'ı bitmeden yeni sözleşme imzalanmayacaktır. Yeni sözleşme imzalamak isteyen besicinin ilk sözleşmesi ve ikinci sözleşmedeki toplam hayvan adedi bir yıl içerisinde 200 başı geçmeyecektir.

Kamu ve bunların iştirakleri yararlanamayacak

Sözleşmeli besicilik öncelikle atıl kapasitesi bulunan besiciler ile yapılacak. Destekleme ödemeleri Bakanlık tarafından Ziraat Bankası aracılığıyla besicilerin hesabına aktarılacak. Sözleşmeli besicilikten kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iştirakleri yararlanamayacak.

Bakanlıkça Hayvan Hastalıkları Tazminatı Mevzuatı kapsamında mecburi kesime tabi tutulan sığırlar ile kesim sonrası muayenede karkasın imhasına karar verilen sığırlar ve TARSİM sigortaları havuzu kapsamında hasarı ödenmiş sığırlar için destekleme ödemesi yapılmayacak.

Sözleşme imzalanacak besicilerden hayvan başına 100 lira hizmet bedeli peşin veya besi süresi sonunda alınacak. Hizmet bedelini besi süresi sonunda ödemek isteyenlerden taahhüt senedi alınacak. Sözleşmeli besicilik 5 yıl olarak uygulanacak ve sözleşmeler yıllık yapılacak.

Besiciye ait hükümler

Büyükbaş hayvanlar besici tarafından tedarik edilecek. Hayvanların bakımı, beslenmesi ve güvenliği besiciye ait olacak. Besicinin hayvan sağlığı ve refahı standartlarına uyması gerekecek.

Bakanlık tarafından onaylanmamış aşı, biyolojik madde, ilaç veya hormonlar kullanılmayacak. Hayvanların kesimhane veya kombinaya nakli de besiciye ait olacak.

Kuruma ait hükümler

Kesimler, sözleşmede belirtilen tarihte Kurum kombinalarında veya anlaşmalı kesimhanelerde yapılacak.

Karkas ağırlığı 201-250 kilogram aralığında olanlara kilogram başına 2,5 lira, 251-300 kilogram aralığında olanlara kilogram başına 3,5 lira ve 301 kilogram ve üzeri olanlara da kilogram başına 5 lira destekleme ödemesi yapılacak.

Kurum, kayıt sistemi oluşturacak ve besicinin işletmesini besi periyodu boyunca en az 1 defa ziyaret edecek ve işletme ile ilgili gözlem raporu hazırlayacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı gerek gördüğü hallerde, destekleme birim fiyatlarında değişiklik yapabilecek.

"Zincir marketlerin sattıkları ürünlere sınırlama getirilmeli"

TESK Genel Başkanı Palandöken, piyasada fiyat istikrarının sağlanabilmesi ve esnafın korunması için Perakende Yasası'nda değişiklik yapılması çağrısında bulundu. Palandöken zincir marketlerin sattıkları ürünlere sınırlama getirilmesi gerektiğini belirtti.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, yazılı açıklamasında, esnafın büyük işletmelerle mücadelesinin sürdüğünü bildirdi.

Piyasada fiyat istikrarının sağlanabilmesi ve esnafın korunması için Perakende Yasası'nda değişiklik yapılmasını isteyen Palandöken, "Haksız rekabet önlenerek piyasadaki aktör sayısının artması gerekiyor. Esnafımızla tüketicilerin korunması ve istihdamın farklı hale gelebilmesi için küçük işletmelerin desteklenmesi lazım" değerlendirmesinde bulundu.

Palandöken, zincir marketlerde teknoloji, tekstil, ayakkabı, kozmetik, beyaz eşya, mobilya, halı, küçük ev aletleri, kırtasiye ürünleri, hırdavat malzemeleri gibi 70-80 meslek grubunun faaliyet alanına giren ürünlerin satıldığını, bunun da piyasada haksız rekabet ortamı oluşturduğunu belirterek, söz konusu marketlerin yazın plaj ürünleri, kışın kış lastiği, antifriz ve cam suyu, eğitim sezonunda kırtasiye ürünleri ve kurbanlığa kadar her şeyi sattıklarına dikkati çekti.

"FİYATLARIN ARTMASINA NEDEN OLUYOR"

Bu marketlerin su, deterjan, yağ gibi ürünlerde "fiyat birlikteliği" yaptığını iddia eden Palandöken, bunun da piyasada fiyatların artmasına sebep olduğunu vurguladı.

Palandöken, zincir marketlerin sattıkları ürünlere sınırlama getirilmesinin şart olduğunu belirterek, şunları kaydetti:

"Zincir marketlerde cep telefonu, beyaz eşya, elektrikli ev aletleri gibi yüksek meblağlı ve garanti kapsamına alınması gereken ürünlerin bile satışı var. Bu ürünlerin bakımı, servisi olup olmadığı, yabancı menşeli olup olmadığı kontrol edilmiyor. Çoğunlukla piyasada rağbet görmeyen ve düşük kaliteli ürünler satılıyor. Bu ürünler arızalandığında tüketiciler muhatap bulamadığı gibi garanti servisine ulaşamayan ya da ulaştığı halde istediği geri dönüşü alamayan çok sayıda tüketici var. Bu tarz durumlarda zincir marketler konunun muhatabı olmadığı gibi sorunun çözümü noktasında da işlevsiz kalıyor. Sattığı ürüne sahip çıkamayanlar o ürünü satmamalı. Hem tüketicinin mağdur olmaması hem de piyasanın dengesinin korunması için Perakende Yasası'nda yapılacak değişikliklerle zincir marketler yalnızca gıda ürünlerini satabilmeli."

Palandöken, küçük esnafın korunması için tedarik zincirini düzenleyen bir uygulamanın da hayata geçirilmesi gerektiğini ifade ederek, tedarikçi firmaların, perakende satış yapan tüm işletmelere küçük büyük demeden aynı fiyattan satış yapmaları gerektiğini bildirdi.

"BİR DÜZENLEME YAPILMALI"

Haksız rekabetin önlenmesi için zincir marketlere yönelik yasal zorunluluklar getirilmesini isteyen Palandöken, şu değerlendirmede bulundu:

"Zincir marketlerin açma kapama saatleri, koşullanma yerleri, nüfusa göre açılma oranları, haftada 1 gün tatil ve çalışanların da haklarının korunacağı bir düzenleme yapılmalı. Belirli nüfusun altındaki ve belirtilen mesafe aralığına uymayan yerlerde işletme açılmamalı. Yoksa piyasada fiyat istikrarı sağlanamaz. Birinde farklı diğerinde farklı fiyat var. Sadece cazip olsun diye müşteri portföylerini genişletebilmek adına kendi aralarındaki paylaşımın vatandaş da mağdur oluyor. Sadece perakende sektöründeki esnafı değil, sanayi sektöründeki esnafı da etkiliyor."

Tahıl ve meyve üretiminde artış bekleniyor

Türkiye'de bu yıl, geçen yıla kıyasla tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin üretiminde yüzde 14,3, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin üretiminde yüzde 3,8 artış olacağı, sebze üretiminin ise aynı seviyede kalacağı öngörülüyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu yıla ilişkin 'Bitkisel Üretim 2. Tahmini'ni açıkladı. Buna göre, üretimin bu yıl, geçen yıla kıyasla tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde yüzde 14,3 artışla 70 milyon tona, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde yüzde 3,8 artışla 25,8 milyon tona çıkacağı, sebzelerde ise değişim olmayacağı ve bu grupta 31,7 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edildi. Tahıl ürünleri üretim miktarının bu yıl geçen yıla göre yüzde 20,7 artarak yaklaşık 38,5 milyon ton olacağı öngörüldü.

Buğday üretiminin yüzde 11,9 yükselişle 19,8 milyon ton, mısır üretiminin yüzde 23 artışla 8,3 milyon ton, arpa üretiminin yüzde 47,8 yükselişle yaklaşık 8,5 milyon ton, çavdar üretiminin yüzde 36,5 yükselişle 273 bin ton, yulaf üretiminin de yüzde 32,2 artışla 365 bin ton olması bekleniyor.

Baklagillerden nohut üretiminin yüzde 22,1 artarak 580 bin tona, yumru bitkilerden patates üretiminin yüzde 2 artarak 5,2 milyon tona çıkacağı tahmin edildi.

Kuru fasulye üretiminin yüzde 11,5 azalarak 270 bin tona gerileyeceği, kırmızı mercimek üretiminin yüzde 75,4 artarak 400 bin tona yükseleceği öngörüldü.

Yağlı tohumlardan soya üretiminin yüzde 14,8 azalarak 155 bin ton, ayçiçeği üretiminin yüzde 5,6 yükselerek yaklaşık 2,6 milyon ton olacağı hesaplandı.

Tütün üretiminin yüzde 15 artarak 82,3 bin ton, şeker pancarı üretiminin yüzde 6,9 artarak 19 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edildi.

Sebze üretimi değişmeyecek

Sebze ürünleri alt gruplarında üretim miktarları incelendiğinde, yumru ve kök sebzelerde yüzde 1, başka yerde sınıflandırılmamış diğer sebzelerde yüzde 10,6 artış, meyvesi için yetiştirilen sebzelerde ise yüzde 1,1 azalış öngörüldü.

Sebzeler grubunun önemli ürünlerinden hıyarda yüzde 2,8, havuçta yüzde 33,3, beyaz lahanada yüzde 19 artış, domateste yüzde 0,7, karpuzda yüzde 1,5, kuru soğanda yüzde 6 azalış olacağı hesaplandı.

Meyve üretiminde artış bekleniyor

Meyve üretim miktarlarına bakıldığında, geçen yıla göre bu yıl elmada yüzde 5,2, üzümde yüzde 13,5, şeftali ve nektarin toplamında yüzde 12,5, erikte yüzde 8,5, çilekte yüzde 8,7, zeytinde yüzde 71,2 artış bekleniyor.

Turunçgil meyvelerinden mandalinada yüzde 17,7, portakalda yüzde 31,3, limonda yüzde 32,5 azalış öngörüldü. Sert kabuklu meyvelerden fındıkta yüzde 11,8, Antep fıstığında yüzde 100,5 artış olacağı tahmin edildi. İncirde yüzde 9,4, muzda ise yüzde 12,9 artış olacağı öngörüldü.

Arz kısıldı, son 2 ayda pirinç fiyatı %30 arttı

Sektör temsilcileri, TMO'nun önceki yıla oranla açıkladığı yüzde 200'lük fiyat artışının üstüne artı 1 lira daha vermesinin çiftçide daha yüksek fiyat beklentisine yol açtığı ve elindeki ürünü satmadığı ifade ediliyor.

Çiftçilerin elindeki ürünün yüzde 20'sini sattığını, ancak geri kalanının ise depoya konulduğu belirtiliyor.

Çeltik rekoltesinde herhangi bir kayıp olmamasına rağmen natürel pirinç fiyatları son 2 ayda yüzde 30 arttı. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) çeltikte taban fiyatı yüzde 200'ün üstünde artırması üreticisinde yüksek fiyat beklentisi yarattı. Üretici serbest piyasada fiyatlar artacak diye arzı kısımaya başladı. Arz sıkıntısı işlenmemiş naturel pirinç fiyatlarını da yüzde 30 arttırdı. Naturel baldo pirinç fiyatı son 2 ay içinde 24,5 liradan 32 liraya yükselirken, Osmancık çeşitlerinde yüzde 15,5, Luna çeşidinde ise yüzde 23,6'lık fiyat artış yaşandı. Naturel ürün fiyatında artışın yakın zamanda işlenmiş ürün fiyatına da yansımalarının kaçınılmaz olduğunu kaydeden sektör temsilcileri DÜNYA'ya yaptıkları açıklamada, serbest piyasada çeltik fiyatlarının TMO'nun açıkladığı fiyatın 2 ile 3 lira üstünde yer almasına rağmen çiftçinin elindeki ürünü satmaya yanaşmadığı söylediler.

Bu fiyat artışında TMO'nun yarattığı beklentinin etkin rol oynadığını vurgulayan sektör temsilcileri, "TMO'nun geçen yıla oranla 2 kattan fazla fiyat artışının üstüne artı 1 lira daha vermesi çiftçileri daha fazla beklenti içine soktu. Çiftçi elindeki ürünün ancak yüzde 20'sini sattı. Geri kalanını ise depoya koydu. Bundan dolayı çeltik arzının sınırlı olması, serbest piyasada fiyatların artmasına yol açıyor. Diğer yandan bakliyat grubunda ise en fazla artış yüzde 14,6 ile nohutta yaşanırken, en az artış ise yüzde 10,8 ile kırmızı mercimekte yaşandı" dediler

Serbest piyasada fiyatlar taban fiyatın üstünde

Yeterince ürünün çeltik fabrikalarına gelmediğini ifade eden sektör temsilcileri DÜNYA'ya yaptıkları açıklamada "Türkiye'de çeltik hasadın yüzde 100'ne yakını

yapıldı. Rekoltenin de geçen yılın yaklaşık 1 milyon ton üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor. Çeltik üretiminin en çok yapıldığı Trakya Bölgesi'nde çiftçi üretiminin yüzde 20'sini satarken, geri kalanını ise elinde tuttu. Balıkesir Gönen'de ise çiftçi ürününün yüzde 40'ını satarken, yüzde 60'ını da depolarına koydu. Serbest piyasada çeltik fiyatlarının TMO'nun açıkladığı fiyatın 2 ile 3 lira üstünde yer almasına rağmen çiftçinin elindeki ürünü satmaya yanaşmadığı belirtiliyor" dediler.

TMO'nun fiyat artışı çiftçide daha fazla beklenti yarattı

Trakya'da bölgede harmanın bittiğini belirten bir çeltik alıcısı, çiftçinin fabrikaya pek mal vermeye yanaşmadığını, kendilerinin de şaşkın olduklarını dile getirdi. Bu yıl fiyatların iyi olduğunu ve devletin verebileceği rakamlar fazlasıyla verdiğini ifade etti. Bir başka çeltik alıcısı ise iki üç yıldan bu yana üreticilerin iyi para kazandığını, ihtiyacı olduğu kadar sattığını söyledi. Şu an fabrikalara giden ürünün miktarı yüzde 20 olarak belirtiliyor. TMO'nun ek 1 lira daha fiyat artışına gitmesi üreticide bir beklenti yarattığını ve herkesin ürününü içeriye attığı aktarılıyor.

Gönen bölgesinde üretimin yüzde 60'a yakını depoya gittiğini belirten bir çeltik alıcısı ise geçen yıl çeltik fiyatının aşırı yükselmesinden dolayı çiftçinin temkinli davrandığını ifade etti. Alıcılar Baldo pirinç fiyatlarının kalitesine göre naturel olarak 30 ile 33 lira arasında fabrikada satıldığını dikkat çekerek, yeterince ürün olduğunu ve çiftçinin biraz ağır davrandığı söyledi.

Gümrük vergisi düşürülürse fiyatlar düşebilir

Çeltik ithalatında şu an yüzde 45'lik gümrük vergisinin bulunduğunu ve bugünkü fiyatlarla dışardan getirilmesinin mümkün olmadığını belirten sektör temsilcileri, gümrük vergisinin yarıya düşürülmesi veya tamamen kaldırılması ile dışarıdan ürün gelebileceğini belirtiyorlar. Temsilciler, şu an gümrük duvarının yüksek olduğunu, kalkması halinde bu durumun değişebileceğini ifade ediyorlar.

TMO tonunu 15 bin liradan açıklamıştı

TMO'nun 13 Eylül'de 2022 yılı çeltik alım fiyatı ton başına baldo çeşit çeltik için yüzde 173 artışla 15 bin lira, Osmancık çeşidi için yüzde 200 artışla 13 bin 500 lira, luna çeşidi için ise yüzde 213 artışla 12 bin 500 lira fiyat açıkladı. Ardından Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 5 Ekim'de yaptığı açıklamada gelişen piyasa koşullarını dikkate alınarak çeltik fiyatlarını her çeşidi için ton başına 1000 lira verildiğini duyurmuştu.

Pirinç ve bakliyat son 2 aylık fiyat değişimi (TL)

Ürün	05/09/2022	30/09/2022	25/10/2022	Artış (%)
Pirinç Baldo	24,5	27,0	32,0	30,6
Pirinç Osmancık	22,5	23,5	26,0	15,5
Luna	19,0	20,0	23,5	23,6
Fasulye (8-8,5 mm)	29,5	34,0	34,0	13,7
Nohut (9 mm)	24,0	25,0	27,5	14,6
Kırmızı mercimek	18,5	19,9	20,5	10,8

Kaynak: DÜNYA PIYASA RAKAMLARI

Erdoğan: Togg için ön satışlar şubatta

Yerli otomobil Togg'un ilk modeli üretim bandından indi. Gemlik Kampüsü açılış töreninde konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Seri üretim bandından indirip sizlerin huzuruna çıkardığımız ilk araçla 60 yıllık hayalin gerçeğe dönüşüne şahitlik ediyoruz" dedi. Erdoğan, Togg için siparişlerin şubatta alınacağını ve fiyatın da o zaman açıklanacağını bildirdi.

Togg'un seri üretiminin gerçekleştirileceği Gemlik Kampüsü'nün açılış töreni yapılıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, törende yaptığı konuşmada, "Togg, ülkemizin güçlü yarınları için bu ortak hayali kurmanın tadını hepimize yaşatan projenin adıdır. Seri üretim bandından indirip, sizlerin huzuruna çıkardığımız bu ilk araçla 60 yıllık hayalin gerçeğe dönüşüne şahitlik ediyoruz." dedi.

Erdoğan, şöyle devam etti:

"Şimdi Togg Avrupa'nın yollarına bütün bu modelleriyle girdiği zaman ciddi manada tutuşacaklar. Ne diyecekler? 'Çılgın Türkler geliyor.' diyecekler."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Siz 'Fabrika kurulmuyor' diye ortalıkta dolaşanlara itibar etmeyin. Bugün Türk sanayicisi fabrika kuracak arsa bulabilmek için birbiriyle yarışıyor." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Togg CEO'su M. Gürçan Karakaş'ın hitaplarının olacağı törene yerli ve yabancı basın yoğun ilgi gösteriyor.

Bursa ve çevre illerden kendi imkanlarıyla Togg Gemlik Kampüsü yakınlarına kadar gelen vatandaşlar, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a sevgi gösterilerinde bulundu.

Yaklaşık 2 yıl gibi kısa sürede tamamlanan Togg Gemlik Kampüsü'nün açılışına şahitlik etmek isteyen davetliler, törenden saatler önce turnikelerden geçirilerek alana alındı.

Togg'un seri üretiminin yapılacağı Gemlik Kampüsü'nde açılış için hazırlıklar ise tören öncesinde tamamlandı. Bursa-Yalova kara yolundan tesise ulaşım sağlanan kavşaklara Karayolları Genel Müdürlüğü ekiplerince "Togg" yazılı yön tabelaları yerleştirildi.

Kara yolundan 5 kilometre uzaklıktaki tesisin yolları ve kavşaklarında Togg'un amblemini yansıtan peyzaj çalışmaları yapıldı.

Erdoğan'dan Togg paylaşımı: Tekerine taş değmesin Togg

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medya hesabından yerli ve milli otomobil TOGG'un test sürüşünü gerçekleştirdiği anları ve "Yolun açık olsun, tekerine taş değmesin Togg..." mesajını paylaştı.

Togg logolu montlar giyen Cumhurbaşkanı Erdoğan ile eşi Emine Erdoğan, sonrasında Togg aracını test etti. Test sürüşüne ilişkin sosyal medya hesabı üzerinden paylaşımda bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan, paylaşımda, "Yolun açık olsun, tekerine taş değmesin Togg..." mesajına yer verdi.

"60 yıllık hayal gerçeğe dönüştü"

"Togg, ülkemizin güçlü yarınları için işte bu ortak hayali kurmanın tadını hepimize yaşatan projenin adıdır." Diyen Erdoğan, şunları kaydetti: "Seri üretim bandından indirip sizlerin huzuruna çıkardığımız bu ilk araçla, 60 yıllık hayalin gerçeğe dönüşüne şahitlik ediyoruz. Bir tarafta kırmızı, bir tarafta beyaz. Ne anlama geldiğini herhalde

anlıyorsunuz. Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır, toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır. Bunun için 'Togg, Türkiye'nin, 85 milyonun ortak gururudur.' diyoruz. Ülkemizin dört bir yanından ve dünyanın çeşitli yerlerinden Türkiye'nin yerli ve milli otomobili Togg'un başarısı için destek veren, dua eden herkese gönülden teşekkür ediyorum. 'Bu bir memleket meselesidir.' diyerek, bugünkü heyecanımıza ortak olan siyasi parti genel başkanlarına, milletvekillerine ve devletimizin her kademesinden arkadaşlarımıza, elbette en başta da aziz vatandaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

“Togg, Türk markası olarak dünyanın birçok ülkesinde yolları süsleyecektir”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugünlere öyle kolay gelmediklerini, siyasi, diplomatik, askeri her alanda tarihi mücadeleler verdiklerini anlatarak şöyle konuştu:

“Altyapımızdaki asırlık ihmalleri gidermek için gece-gündüz çalıştık. Bilime, teknolojiye, araştırmaya, geliştirmeye öncelik tanıdık. Sanayimizi, tarımımızı, ihracatımızı geliştirdik. Ülkemizde 20 yılda adeta sıfırdan bir yenilikçilik ekosistemi kurduk. Teknopark sayımızı 2'den 96'ya, organize sanayi bölgelerimizin sayısını 192'den 344'e, buralardaki istihdamı 415 binden 2,5 milyona çıkardık. Siz, 'Fabrika kurulmuyor' diye ortalıkta dolaşanlara itibar etmeyin. Bugün Türk sanayicisi fabrika kuracak arsa bulmak için birbiriyle yarışıyor. Salgın, Avrupa ve Asya'daki tedarik zincirlerini sarsarken bizim sanayicimiz tüm dünyaya ihracat yapmakla meşguldü. Girişim ekosistemimiz geçen yıl 1,5 milyar doların üzerinde yatırım alarak tüm zamanların rekorunu kırdı. Dünyada teknolojinin ve girişimciliğin nerelere geldiğini görmek için 10 bin kilometre öteye gitmeye lüzum yok. Bunun için Türkiye'deki teknoparklara bakmanız, Türk girişimcilerini ziyaret etmeniz yeterli. Zaten dünyada nereye giderseniz gidin Türk markalarıyla karşılaşacaksınız. İnşallah Togg da önümüzdeki dönemde prestijli bir Türk markası olarak dünyanın birçok ülkesinde yolları süsleyecektir.”

"TOGG Gemlik Tesisi, 1,2 milyon metrekare arazi üzerinde, işte burada"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bu süreçte proje Devrim otomobilinin akıbetini yaşasın diye uğraşanlara da 'Yapamazsınız, yapsanız da satamazsınız' diyerek kendilerini bu yoldan geri döndürmeye çalışanlara da rastladığını dile getirerek şöyle dedi: "Hatırlarsanız, bugün banttan indirdiğimiz aracın ilk tanıtımında 'Hani bunun fabrikası nerede?' diyerek kendi akıllarınca alay edenler vardı. Burada, işte buyurun fabrika burada. Buradan, en başından beri projeyi boğmaya, değersizleştirmeye çalışanlara soruyorum; 'Fabrika nerede?' diyordunuz. Fabrika işte burada, Bursa Gemlik'te. Salgın şartlarına rağmen rekor hızla inşa edilen TOGG Gemlik Tesisi, onu da söyleyelim öğrensinler, 1,2 milyon metrekare arazi üzerinde 230 bin metrekare kapalı alana sahip bir eser olarak işte burada. Şimdi biraz daha açalım; bu tesiste araştırma geliştirme merkezi var, tasarım merkezi var, prototip geliştirme ve test merkezi var, strateji ve yönetim merkezi var. Biraz önce bizzat tecrübe ettiğim test pisti de var. Oradan geldim. Velhasıl burada otomobil üretmek için ihtiyaç duyulan her şey var. Ayrıca burası çevreye duyarlı, yeşil bir tesis, çevreci.”

"Devrim otomobilini engelleyenler, devrin otomobilinde başarılı olamadılar"

Fikri ve sınai mülkiyet hakları yüzde 100 Türkiye'ye ait milli bir proje olan Togg'un üretiminde Anadolu'nun dört bir tarafındaki KOBİ'lerin, tedarikçilerin de yer aldığına dikkati çeken Erdoğan, şunları kaydetti: "TOGG Gemlik Kampüsü tam kapasiteye ulaştığında, burada her yıl 175 bin araç üretilirken, 4 bin 300 kişiye doğrudan, 20 bin kişiye dolaylı istihdam sağlanacaktır. Burada 2030'a kadar üretilecek 1 milyon adet araçla milli gelirimize 50 milyar dolardan, cari açığın azaltılmasına 7 milyar dolardan fazla katkı sağlayacağız. Buna rağmen hala Togg'a kulp takmaya çalışanlar elbette çıkıyor. Ama bunların hem bir marka oluşturma vizyonundan hem de küresel rekabetin nasıl işlediğinden habersiz cühela takımı olduğunu da iyi biliyoruz. Asırlık otomobil firmalarının pek çok parçasının Türkiye'de üretildiğini bilmeyenlere bunları anlatmak beyhude bir çabadır. Biz sorumluluğumuzun ifası olarak üzerimize düşenleri yapıyor, gerisini milletimize bırakıyoruz. Milletimiz kimi takdir edeceğini, kimi tekdir edeceğini gayet iyi bilir. Hala 'Yapamazsınız, üretemezsiniz' diyenler varsa şu otomobillere iyi baksınlar. Bundan 60 yıl önce Devrim otomobilini engelleyenler, hamdolsun devrin otomobilinde başarılı olamadılar, olamayacaklar. Şimdi ne diyorlar? 'Bunu kim alacak? Satamazsınız.' Şimdi bunu söylemeye başladılar. İnşallah bunun cevabını da onlara başta şahsım olmak üzere milletimiz verecek."

"Togg, Trugo'yla 1000 hızlı şarj cihazını hizmete sunuyor"

Vatandaşların Togg'la ilgili merak ettiği hususların olduğunu, bunlardan en önemlisi olan batarya ve şarj istasyonları konusuna açıklık getirmek istediğini belirten Erdoğan, "Togg lityum-iyon bataryaların ülkemizde üretimi noktasında dünyanın önde gelen şirketlerinden biriyle anlaştık. Hemen Togg tesisinin yanındaki 609 bin metrekaarelik arazide inşa edilecek batarya fabrikasının temelini yakında atıyoruz. Savunma Bakanı'mız tabii buna hazır olursa işi bir an önce bitiririz. Tamam, asker selamını verdi. Mesele bitmiştir." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu yola çıkarken "Türkiye elektrikli araçların üretim üssü olacak" dediklerini anımsatarak, şöyle devam etti: "Togg, işte bu hedefe giden yolda lokomotiflik yapıyor. Kardeşlerim, lokomotif nereye giderse, unutmayın vagonlar da oraya gider. Elektrikli araç yatırımları konusunda global firmaların ülkemize yoğun bir ilgisi var. Şarj altyapısının yaygınlaştırılması amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın desteğiyle 81 ilin tamamında 1500'ün üzerinde hızlı şarj ünitesi kuracak bir projeyi hayata geçiriyoruz. Bu çerçevede 54 şirkete elektrikli araç şarj istasyonu işletme lisansı verdik. Togg da kendi markası Trugo'yla 81 ilimizdeki 600'den fazla noktada 1000 adet hızlı şarj cihazını hizmete sunuyor."

"Şubat ayında Togg'un fiyatı da açıklanacaktır"

Togg'un ne zaman yollarda olacağını da açıklayan Erdoğan, "Bunu da merak ediyorsunuz. Bugün seri üretim bandından çıkan araçların test ve sertifikasyon süreçleri hemen başlıyor. Togg Avrupa yollarının da tozunu attıracağı için o pazarlarda aranan teknik, yeterlilik belgesine sahip olacak. Dolayısıyla Togg'u inşallah 2023'ün ilk çeyreğinin sonunda yollarımızda göreceğiz." dedi.

Erdoğan, diğer bir konunun da vatandaşların Togg'a nasıl sahip olabilecekleri olduğunu belirterek, şunları söyledi: "Bu soruya da TOGG'un ticari sırlarını açığa vermeden şöyle cevap veriyorum. Yeni nesil bir girişim olan Togg, aracısız bir şekilde vatandaşlarımızla buluşacak. Tıpkı diğer yeni nesil araç üreticileri gibi Togg'da satış işini dijital ve fiziksel deneyimi birleştirerek çözmeye karar verdik. Vatandaşlarımız Togg siparişlerini şubatta başlayacak ön satışla birlikte verebilecekler. Ön satış ve sipariş şartları vakti geldiğinde şirket tarafından açıklanacaktır. En çok merak edilen konulardan biri de aracın fiyatı ne olacak? Togg'un fiyatının piyasa şartlarında rekabetçiliğini sağlayacak şekilde tespit edileceğine babayiğitlerle beraber karar vereceğiz. Önümüzdeki senenin mart ayı sonunda pazara çıkacak bir ürünün fiyatının bugünden ilanı zaten hem doğru hem de mümkün değildir. Sanıyorum ön satışın başlayacağı şubat ayında Togg'un fiyatı da açıklanacaktır. Hiç telaşa gerek yok."

Sefalet liginde Türkiye Arjantin'i geçerek dünya birincisi oldu

Ekonomi politikalarını ölçmekte kullanılan sefalet endeksinde Türkiye 93.3 puanla Arjantin'i geçerek dünya birincisi oldu.

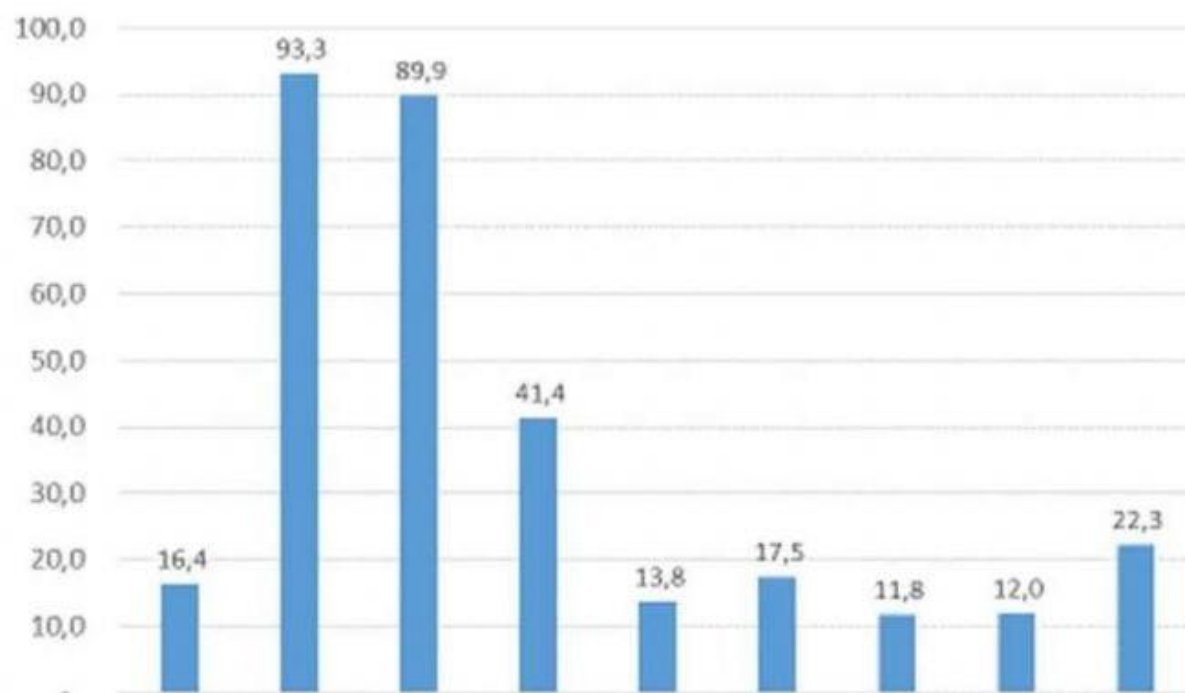

İşsizlik ve enflasyon işte sonucu. Türkiye sefalet endeksinde son sıraya oturdu. Enflasyon ve işsizliğin toplamından oluşan Sefalet Endeksi'nde Türkiye en yakın takipçisi Arjantin'e fark atarak birinci oldu. Türkiye 93.3 puanla ilk sırada yer alırken Arjantin 89.9 puanla ikinci oldu.

Üçüncü sırada yer alan ülke ise Güney Afrika. Bu ülkenin endekste puanı 41.4. Macaristan 23.8, Polonya 22.3, Rusya ise 17.5 puanla endekste yer aldı.

SEFALET ENDEKSİ NEDİR

(Misery index) Bir ekonominin durumunu ve uygulanan ekonomik politikaların başarısını ölçmekte kullanılan bir endektir. Ülkedeki yıllık enflasyon ve işsizlik oranlarının toplanması ile yıllık sefalet endeksi rakamlarına ulaşılır.

Bakan Nebati: Enflasyonu dünyadaki gibi algılamıyoruz

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, "Enflasyonla mücadele için insana odaklandık. Büyüme istiyoruz ama insanların işini kaybetmesini istemiyoruz. Enflasyonu dünyadaki gibi algılamıyoruz. Bunu insan temelli bir yaklaşımla görüyoruz" ifadelerini kullandı.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Türkiye'nin, coğrafi konumu itibarıyla Rusya, İran ve Suudi Arabistan'dan gelecek enerji için bir koridor durumunda olduğunu belirterek, "Her türlü doğal gaz ve petrol daha ucuz ve güvenli şekilde taşınabilir." ifadesini kullandı.

Nebati, Arab News'e verdiği röportajda, Türkiye'nin, Suudi Arabistan ve diğer ülkelerle enerji üssü olma yolunda daha fazla iş birliği yapmak istediğini dile getirdi.

Türkiye'nin, coğrafi konumu itibarıyla, Rusya, İran ve Suudi Arabistan'dan gelecek enerji için bir koridor durumunda olduğuna işaret eden Nebati, şu değerlendirmede bulundu:

"Her türlü doğal gaz ve petrol daha ucuz ve güvenli şekilde taşınabilir. Türkiye ve Suudi Arabistan, bölgeye barış getirmek için birbirine destek veriyor. Barış, doğal gaz ve enerji fiyatlarını daha makul hale getirecek. Avrupa'ya baktığımızda Rus gazına bağımlılar ve kışı büyük bir stres altında geçirecekler. Yeni adımlar atılması ve yeni yapılanmaya gidilmesi artık zorunludur. Bu nedenle Cumhurbaşkanımız Erdoğan, bir merkez olacak Türkiye'nin, İran ve Rus gazını Avrupa'ya dağıtması için gerekli önlemlerin alınması gerektiğini söyledi. Bu, bölgede barışın gerçekleşmesine katkı

sağlayacak, enerji nakli için güvenli bir ortam oluşturacaktır. Dünyayı resesyona götüren yüksek fiyatlar konusunda önde gelen çözüm budur. Bu anlamda, Cumhurbaşkanımızın dediği gibi, Türkiye'nin tüm sorumlulukları üstlenmeye hazır olduğunu, bu gaz mücadelesinde başta Avrupa olmak üzere tüm dünyayı rahatlatmak için bir adım atmaya hazır olduğunu yorumlamak güzel."

"Bölgenin barış ve refahına katkıda bulunacağız"

Nebati, Türkiye'nin doğal gaz üretim stratejisine sahip olduğunu belirterek, Türkiye'nin Karadeniz'de önemli bir doğal gaz rezervi bulunduğunu ve gelecek yıl içinde bu gazı kullanmaya başlayacağını anımsattı.

Gelecek dönemde, Suudi Arabistan ve Türkiye arasındaki iş birliğinin Türkiye'nin 2023 vizyonu ve Suudi Arabistan'ın gelecek vizyonu çerçevesinde yeni iş birliği alanları oluşturacağını vurgulayan Nebati, "Yeni bir yüzyıla başlayacak ve bölgenin barış ve refahına katkıda bulunacağız." ifadesini kullandı.

Nebati, Türkiye'nin, Suudi Arabistan'ın 2030 Expo adaylığını desteklediğine ve iki ülkenin terörizmle mücadelede birbirine destek verdiklerine de dikkati çekti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Veliaht Prens Muhammed bin Selman arasında yakın zamanda yapılan görüşmeyi de değerlendiren Nebati, görüşmenin iki taraf için de faydalı olacağını, bunun sonucunda yatırım, iş ilişkileri ve ticaret hacminin iki taraf lehine de artacağını kaydetti.

Nebati, ekonomik büyümeye yönelik değerlendirmede de bulunarak, büyümenin, "iç ticaret, dış ticaret" ve "dengeli büyüme" sayesinde sağlandığını vurguladı. Bakan Nebati, bunun üretim ve imalat sektöründe merkez olma iştahını gösterdiğini belirtti.

Türkiye Ekonomi Modeli'nin yatırım, üretim, istihdam ve ihracatı temel aldığını söyleyen Nebati, "Gelecek dönemde mal ve enerji fiyatlarının düşmesi cari açığı dengelenin kurulmasına katkı sağlayacak ve Türkiye'nin geçen yıldan bu yana yaşadığımız tüm zorlukları çözmesini sağlayacak." ifadelerini kullandı.

"Enflasyonu dünyadaki gibi algılamıyoruz"

Son 20 yılda Türk ekonomisinin altyapı alanındaki büyük yatırımlarla desteklendiğini kaydeden Nebati "Demir yolları, otoyollar, havalimanları ve deniz limanları gibi önemli altyapı yatırımlarımızı tamamladık. İlkokullardan üniversitelere kadar tüm eğitim ve sağlık alanındaki altyapı yatırımlarımız tamamlandı." değerlendirmesinde bulundu.

Nebati, Türkiye'deki ürünlerde yerleşme oranının da arttığını belirterek, bu oranın geçmişte savunma sanayisinde yüzde 20 iken, bugün yüzde 80'lere ulaştığını bildirdi.

Türkiye'de geçen yıldan itibaren emtia fiyatlarının yanı sıra nakliye maliyetleri ve enerji fiyatlarının artması nedeniyle enflasyonun yükseldiğini dile getiren Nebati, şunları kaydetti:

"Enflasyonla m¼cadele için insana odaklandık. B¼y¼me istiyoruz ama insanların işini kaybetmesini istemiyoruz. Üretim ve verimliliğın devam etmesini istiyoruz. Enerji fiyatlarının ¼zerindeki baskı azaldığı için şanslıyız. Enflasyonu d¼nyadaki gibi algılamıyoruz. Bunu insan temelli bir yaklaşımla gör¼yoruz. İnsanların işini kaybetmesini istemiyoruz. İşlerini kaybetmemeleri için elimizden geleni yapacağız."

Nebati, aralık ayında enflasyonun yavaşlayacağını ve gelecek yıl için yüzde 25 enflasyonun hedeflendiğini ifade ederek, bu konuyu çözme hususunda kararlı olduklarını belirtti.

Tarım ürünleri fiyatlarının d¼řt¼ğ¼n¼ anlatan Nebati, geçen yılki döviz ataklarının enflasyona olan etkisinin azaldığına dikkati çekti.

Öte yandan, Suudi Arabistan Maliye ve Ticaret bakanlarının da aralarında bulunduğu Suudi yetkililerle çok sayıda görüşme de gerçekleştiren Nebati, Türkiye'nin atacağı adımların nakliye ve enerji maliyetlerini d¼ř¼rmeye yardımcı olacağını bildirdi.

Seyahat geliri revizyonu ödemeler dengesini biraz olsun düzeltti

Alaattin AKTAŞ

31 Ekim 2022 Pazartesi

✓ Seyahat gelirlerinde 2012'ye kadar gidilerek yapılan revizyon cari açığın ve net hata noksanın küçülmesini sağlayacak.

✓ Bu tür revizyonların zaman zaman yapılması doğru bir uygulama; ne var ki böylesine köklü bir revizyon için bu kadar zaman beklenmiş olması yanlış.

Turizm ve seyahat gelirlerine ilişkin köklü bir revizyon yapıldı, cuma günü yazımda buna değinmiştim. Veri bulunabildiği ölçüde geri gidildiği ifade edildi. 2012'ye kadar geri gidilebilmiş belli ki. Aslında on yıl öncesine dönülüp nasıl düzeltme yapıldığı biraz tuhaf geliyor ama sonuçta yapılmış.

Öncelikle şunu söylemeliyim; bu revizyonun yapılmış olması iyidir, daha sağlıklı veriye ulaşma anlamında yararlı bir çalışmadır.

TÜİK de zaten geçen hafta bu revizyona neden gerek duyulduğunu çok detaylı bir şekilde açıkladı. Ancak sorulması gereken bir soru var. Yapılan doğru olmaya doğru da böylesine köklü bir revizyon için bu kadar uzun süre beklenmesi gerekiyor muydu? Turizm ve seyahat gelirlerinin çok çeşitlendiği ortadaydı, bu durum yeni anlaşılmış değildi ki...

Turizm ve seyahat geliri temelde “**gümrüklerden çıkanların sayısını ankete dayalı harcama tutarıyla çarpmak suretiyle**” hesaplanmaktaydı. Oysa yurtdışı yerleşiklerin, yani yabancıların beyan ettiklerinin ötesinde, belki kendilerinin de pek farkında olmadıkları öylesine çok harcamaları vardı ki artık... İşte bunlar kapsama alınınca turizm ve seyahat gelirlerinin aslında açıklanandan daha fazla olduğu ortaya çıktı. Bu detaylar dikkate alınarak ayrıntılı bir hesaplama yöntemine geçildi ve girişte de belirttiğim gibi 2012 yılına kadar geri gidilerek köklü bir revizyon yapıldı.

(Yeni hesaplamaya nelerin dahil edildiği, hep kafa karışıklığına yol açan turizm ve seyahat gelirlinin neden farklı kavramlar olduğu TÜİK'in 27 Ekim'de yayımladığı turizm istatistikleri haber bülteninin 3 numaralı turizm

istatistiklerine ilişkin yöntemsel açıklama başlıklı tablosunda ayrıntılı biçimde izah ediliyor.)

Ödemeler dengesine etki

TÜİK'ten yapılan açıklamada, turizm ve seyahat gelirlerindeki revizyonla ilgili çalışmanın sonuçlarının ödemeler dengesi istatistiklerinde ve buna bağlı olarak ulusal hesaplar sisteminde revizyona neden olacağı belirtildi.

Gelin Merkez Bankası'ndan önce davranıp ödemeler dengesinde nasıl bir değişiklik yaşanacak, hep birlikte bakalım. Ancak revizyon sonucu ortaya çıkacak bu yeni değerlerin kesin açıklama yapılınca bir miktar değişebileceğini de belirtelim.

Ama öncelikle şu gerçeğin altını bir kez daha çizelim...

Daha önce de birkaç kez vurgulamıştım. Pozitif net hata ve noksan tümüyle kaynağı belirsiz para girişi demek değildir. Hele hele bu tutarın tümünü kara para olarak nitelemek hiç doğru değildir.

Net hata noksanın bir kısmı ölçüm hatası sonucu ortaya çıkar; bir kısmı ise nereye yazılacağı bilinmeyen para demektir. Zaten bu para bankacılık sistemi yoluyla gelmiştir. Öyle birilerinin ileri sürdüğü gibi bu milyar dolarlar valizlerle getirilse bile bankacılık sistemine girmediği sürece ödemeler dengesine yansımaz bile. Kaldı ki milyar dolarlar valizlerle getirilemez.

Bu köşede 13 Eylül'de net hata ve noksandaki artışı irdelerken şu başlığı kullanmıştım:

“Neyi yanlış ölçüyoruz ki NHN bu kadar büyüyor?”

Yani net hata noksan biraz yanlış ölçüm, biraz eksik ölçüm, biraz da ülkeye bankacılıkta hangi kayıtlara yazılacağı bilinmeyen para girdiği için oluşuyor. Yine aynı yazıda pozitif net hata noksanın ya gelirlerin ya finansmanın az kaydedilmesi yüzünden bu boyuta ulaştığını da vurgulamıştım.

Seyahat gelirindeki revizyonun yansıması

Eksik ölçümün en önemli kaynaklarından birinin üstüne nihayet gidildi. Seyahat gelirleri revize edildi. (Ödemeler dengesi istatistiklerinde turizm değil seyahat gelirleri dikkate alınıyor.)

Bu revizyon sonucu 2012'den bu yana olan dönem için seyahat gelirleri arttı. Seyahat gelirinin artmasıyla birlikte cari açık küçüldü.

2019 yılı istisna. O yıl cari açık değil fazla vardı ve bu revizyonla birlikte fazla büyümüş oldu.

Ödemeler dengesi bir bilanço ve toplamının sıfır etmesi gerekiyor. Cari denge iyileşince bu tutar otomatik olarak net hata ve noksana yansdı.

Merkez Bankası bu yılın ilk sekiz ayındaki net hata noksanı pozitif 28.3 milyar dolar olarak açıklamıştı. Revize edilmiş seyahat harcamasında sekiz aylık veri yok. Ancak altı aylık verinin revizyon oranını temmuz ve ağustosa da uygulayarak sekiz aylık bir tahmin yapabiliriz. Buna göre sekiz aydaki seyahat geliri ilk açıklamaya göre 6.6 milyar dolar büyüyor; buna bağlı olarak cari açık 39.7 milyardan 33.1 milyara, net hata noksan ise 28.3 milyar dolardan 21.7 milyar dolara iniyor.

Seyahat gelirindeki revizyonun ödemeler dengesine etkisi (Milyon \$)

	Mevcut durum		Mevcut Seyahat	Yeni Seyahat	Fark	Yeni durum	
	Cari den.	NHN				Cari den.	NHN
2012	-47.960	616	25.345	26.027	682	-47.278	-66
2013	-55.856	968	27.997	28.759	762	-55.094	206
2014	-38.851	-618	29.552	30.384	832	-38.019	-1.450
2015	-27.314	9.209	26.616	27.645	1.029	-26.285	8.180
2016	-27.038	10.292	18.743	19.474	731	-26.307	9.561
2017	-40.877	-8.803	22.478	23.238	760	-40.117	-9.563
2018	-21.740	22.710	25.220	26.253	1.033	-20.707	21.677
2019	5.303	-282	29.829	34.223	4.394	9.697	-4.676
2020	-35.826	-3.618	10.220	13.225	3.005	-32.821	-6.623
2021	-13.932	8.027	20.827	26.571	5.744	-8.188	2.283
2022-8	-39.717	28.307	21.964	28.553(*)	6.589	-33.128	21.718

(*) Sekiz aylık veri ilk altı aydaki revizyon oranı uygulanarak bulundu.

AÇIKLAMA MUHTEMELEN 11 KASIM'DA...

Tabloda yer alan yeni cari açık ve yeni net hata noksan verileri, seyahat gelirlerindeki yeni tutarların bu kalemlere bire bir yansıdığı varsayımına dayanıyor.

Seyahat giderine ilişkin kalemlerde de değişiklik yaşanmış olabilir. Ya da yeni seyahat gelirin bir kısmı başka kalemlerden aktarma yapıldığı için bu düzeye çıkmış olabilir.

Dolayısıyla seyahat gelirindeki artış cari açığa ve net hata ve noksana bire bir yansımayaabilir.

Biz olabilecek yansımayı bugün bir ön bilgi niteliğinde aktardık.

Gerçek durumu büyük olasılıkla 11 Kasım'da öğreneceğiz. Merkez Bankası 11 Kasım'da eylül ayına ilişkin ödemeler dengesi istatistiklerini açıklayacak ve muhtemeldir ki seyahat gelirlerindeki revizyona bağlı olarak ödemeler dengesi istatistiklerinde yapılan revizyon da o açıklamada yer alacak.

Siyaset ve ekonomi seçim vaziyeti aldı

Maruf Buzcugil

31 Ekim 2022 Pazartesi

Geriye doğru saymaya başladığımız tarihin 2023'ün Haziran ya da Mayıs aylarının hangi gününe geleceği tam kesinleşmese de uzun süredir siyasette, ekonomide adımlar büyük ölçüde seçimler gözetilerek atılıyor. Seçimlerin normal tarihi 18 Haziran Pazar günü olarak görülse, de kulislerde hala Mayıs ayının ikinci yarısındaki pazar günleri dillendiriliyor. Geçen yüzyılın ortalarında çok partili siyasi rekabetin tam olarak başladığı dönemden beri eskilerin kullanmayı pek sevdiği deyişle “seçim sath-ı maili”ne bu kez çok erken girdik. 2019 yerel seçimlerinde CHP ve İyi Parti'nin oluşturduğu Millet ittifakının İstanbul ve Ankara Büyükşehir belediyelerini alması muhalefetin özgüvenini artırdı, seçim çağrılarını erkene aldı. Millet ittifakı SP, Deva, Gelecek, DP'nin katılımıyla 6'lı masaya evrildi. İktidar da enflasyon ve döviz kurlarının birbirini tetikleyerek hızla artmaya başladığı 2021 yaz aylarından itibaren stratejik bir kararlarla bütüncül politikalar yerine seçimlere kadar ekonomiyi canlı tutacak yaratıcı çözümler üretmeye yöneldi. Geldiğimiz aşamada da hayat pahalılığı ve enflasyondan etkilenen dar ve sabit gelirliler başta olmak üzere sıkıntı çeken tüm kesimleri seçimlere kadar bir nebze rahatlatması öngörülen önlemler art arda geliyor. Bunları TBMM'de görüşülmekte olan torba teklif ve 2023 yılı Bütçe Kanunu tasarısından izleyebiliyoruz.

“Türkiye Yüzyılı” vizyon belgesi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci yüzyılına ilişkin yeni program ve hedeflerin yer aldığı “Türkiye Yüzyılı” ı vizyon belgesini kamuoyuyla paylaştı. Ankara Spor Salonu'nda ekonomi, siyaset ve sanat dünyasından çok sayıda isim ve partililerin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gelecek vizyonu ağır basan konuşması 2023 seçimleri manifestosu olarak da değerlendirildi. Erdoğan'ın konuşmasını Cumhur ittifakının paydaşları MHP lideri Devlet Bahçeli ve BBP Lideri Mutafa Destici'yi ayağa kaldırarak sonlandırması da yapılan birlik çağrısının adresinin Cumhur ittifakı olduğunu gösterdi.

Fransa'dan Özserzli'ye "Tarım Liyakat Nişanı"

Ankara Büyükelçiliği'nde Tarım Ataşesi olarak görev yapan Bozkurt Özserzli, Fransa devletinin "Tarım Liyakat Nişanı"na (Mérit Agricole) layık görüldü. 1883 yılında Tarım Bakanı Jules Méline'in girişimiyle verilmeye başlanan Tarım Liyakat Nişanı, ülkede ve ülke dışında tarım alanında önemli ve yararlı hizmetler veren kişilere takdim ediliyor. Özserzli'ye layık görüldüğü nişanı Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Hervé Magro düzenlenen törenle verdi. Törende konuklara Türkçe ve Fransızca hitabeden Magro, Türk Ataşe Bozkurt Özserzli'nin liyakatini övdü ve bu nişanın Fransa'da bilinen liyakat nişanı "Legion d'honneur" kadar itibarlı olduğunu zarif bir şekilde hatırlattı. Özserzli, Fransa'da Sorbonne Üniversitesi'nde hukuk eğitiminin ardından AB Hukuku ve Tarım Hukuku alanında master ve doktora dereceleri aldı. 2017'den bu yana Fransa Büyükelçiliği Tarım Ataşesi olarak görev yapan Özserzli, TBMM Başkanvekili Ak Parti Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in Plan ve Bütçe Komiyonu Başkanı olduğu dönemde danışmanlığını yapmış, İstanbul Ticaret Borsası'nda da Proje ve İş Geliştirme Şube Müdürü görevinde bulunmuştu.

ASO'da seçim heyecanı Meclis'e taşındı

Geçen hafta Ankara Sanayi Odası (ASO) kurulduğu günden beri en heyecanlı ve geniş katılımlı seçim yarışına sahne oldu. Öyle ki oy kullanmak için gelen ASO üyelerinin oluşturduğu kalabalık Atatürk Bulvarı'na taşı. Emniyet güçleri oda çevresinde ve bulvar üzerinde güvenlik önlemleri aldı.

ASO Başkanlığı'nı 15 yıldır sürdüren Nurettin Özdebir ile Yönetim kurulu Başkanvekili, ASO 2. Ve 3. OSB Başkanı ve OSBÜK Başkan vekili Seyit Ardiç arasında kıran kırana geçen seçim yarışında 40 meslek komitesinden 98 üye ASO Meclisine girdi. 3 Kasım Perşembe günü toplanacak ASO Meclisi 11 kişilik yönetim kurulunu seçecek. Bu kez de ASO Meclisi'nde iki adayın yönetim kurulu listeleri yarışacak. Başkan Nurettin Özdebir 21 numaralı Elektrik Sanayi komitesinde kıl payı farkla ipi göğüsledi ve 71'e karşı 72 oyla Meclis'e girmeye hak kazandı. Diğer aday Seyit Ardiç ise 12 numaralı Cam ve Cam Ürünleri Sanayi Meslek Komitesinde girdiği seçimi 30'a karşı 60 oyla rahat kazandı. ASO'da başkanlık koltuğuna kimin oturacağını, yönetim kurulunun kimlerden oluşacağını yakından takip edeceğiz.

Kazakistan'ın Milli Günü davetine büyük ilgi

Mart ayında göreve başlayan Kazakistan'ın Ankara Büyükelçisi Yerkebulan Sapiyev'in ülkesinin milli günü vesilesiyle verdiği davet geniş ve yüksek katılımı dikkati çekti. TBMM Başkanvekili Süreyya Sadi Bilgiç, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş davetin üst düzey konukları arasındaydı. Ankara Üniversitesi SBF mezunu olan büyükelçi Sapiyev önceki yıllarda İstanbul Başkonsolosu ve Ekonomi müşaviri olarak görev yapmış olması ve akıcı Türkçesiyle geniş bir çevreye sahip. Ünlü Kazak sanatçıların konser verdiği, dans gösterileri sergilediği davete, iş dünyasından, bürokrasiden, kültür ve sanat çevrelerinden çok sayıda kişi katıldı.

Abdulkadir Selvi

Erdoğan şaşırtmaya devam edecek

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye Yüzyılı programına muhalif gazetecilerin davet edilmesi epey tartışıldı. Ancak muhalif medyadaki linç kültürü nedeniyle meslektaşlarımız bu çağrıya kulak veremediler.

Ama AK Parti Türkiye Yüzyılı vizyonunu ortaya koyarken buna uygun bir adım attı. Başlangıç noktası doğru seçildi. Muhalif gazeteciler mahallelerinde kalmaya devam ettiler ama Erdoğan'ın bu çağrısının bir defalık olmadığını söylemek isterim.

Eğer siz Türkiye'nin yeni yüzyılını AK Parti'ye oy versin vermesin, herkesle birlikte yapmak istiyorsanız, öncelikle kendi duvarlarınızı yıkmanız gerekiyor. Erdoğan bunu yaptı. Edindiğim izlenim, AK Parti'nin programlarına muhalif gazetecilerin davet edilmeye devam edileceği yönünde. "Normalleşme süreci devam edecek" deniliyor.

PARADİGMA DEĞİŞİKLİĞİ

Erdoğan, Türkiye Yüzyılı adımıyla aslında yeni bir siyaset önerdi. Paradigma değişikliğine gitti. Yeni siyasetin taşıyıcı kolonlarını;

"Kimlik siyaseti yerine birlik siyasetini,

Kutuplaştırma siyaseti yerine bütünleştirme siyasetini,

İnkâr siyaseti yerine kucaklaşma siyasetini,

Tahakküm siyaseti yerine özgürlük siyasetini,

Nefret siyaseti yerine sevgi siyasetini ikame etmenin adıdır" diye tarif etti.

KUCAKLAYICI-KUTUPLAŞTIRICI

Şu andaki siyasi tablo şöyle.

Bir yanda kucaklayıcı ve kapsayıcı bir siyaset öneren Erdoğan, diğer yandan kutuplaştıran, dışlayan, tehdit eden, parmak sallayan bir muhalefet var.

6'lı Masa şu ana kadar tam 7 toplantı yaptı, 42 kez bir araya geldi. Sonuç ne? Türkiye için ne önerdiler? Türkiye için hangi projeyi ortaya koydular? Tek dertleri Erdoğan gitsin. Tek hedefleri Kılıçdaroğlu cumhurbaşkanı olsun.

1- 20 yılın sonunda hâlâ umut olan bir AK Parti var. 6'lı Masa'nın hiçbir toplantısı bu kadar heyecan uyandırmadı.

2- Erdoğan; milletin önüne Türkiye Yüzyılı gibi bir hedef koydu. Türkiye Yüzyılı sloganı Türkiye'nin yeni mottosu oldu. Siyaset üstü bir hedef oldu. Erdoğan bu millete Türkiye Yüzyılı ile yeni bir kırmızı elma hedefi gösterdi.

3- Erdoğan, yapacağız, başaracağız diye vaat etmedi. Tam aksine, herkesi Türkiye Yüzyılı'nı birlikte gerçekleştirmeye davet etti.

4- 6'lı Masa'nın bir Türkiye projesi olmadığı, Türkiye için bir şey vaat etmediği ortaya çıktı.

BAŞLANGIÇ

Erdoğan, Türkiye vizyonu ile ezberleri bozan bir çıkış yaptı. Ama bunun bir defalık bir hamle olmadığını belirtmek isterim. AK Parti kulislerinde, "Bu yeni bir dönemin başlangıcı. Devamı gelecek" deniliyor.

Erdoğan bizi şaşırtmaya devam edecek.

ADAM YAPTI

2018 seçimlerine Muharrem İnce'nin, "Adam kazandı" mesajı damgasını vurmuştu. 29 Ekim'e ise "Adam yaptı" mesajının damga vurması gerekiyor. AK Parti Hatay Milletvekili ve TBMM Dijital Mecralar Komisyonu Başkanı Hüseyin Yayman bir kronoloji çıkarmış.

1- 29 Ekim 2022'de TOGG'un seri üretimi başladı.

2- 29 Ekim 2021'de AKM'nin açılışı yapıldı.

3- 29 Ekim 2020'de Ankara-Niğde Otoyolu açıldı.

4- 29 Ekim 2013'te Marmaray açıldı.

Cumhuriyet'e böyle hizmet edilir. Cumhuriyet böyle yüceltilir. Cumhuriyet eserlerle taçlandırılır. Boş sloganlar atarak, musluk açılışı yaparak Cumhuriyet anılmaz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU'NA TEBRİKLER

KILIÇDAROĞLU ve Akşener TOGG'un açılışına katılmamakla büyük puan kaybettiler. Çünkü TOGG, bir AK Parti projesi değil, Türkiye'nin kazanımıdır. Programa katılan parti liderlerini tebrik ediyorum. Ama burada İYİ Parti'yi temsilen açılışa katılan Yavuz Ağırlioğlu'na ayrı bir parantez açmak istiyorum. Ağırlioğlu, açılışa katıldı. TOGG'u görünce heyecanla alkışladı. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, dedi. TOGG'un bir Türk markası olarak dünyada tercih edilen bir otomobil olmasını diledi. Canı gönülden tebrik etti.

Budur işte.

Önce Türkiye, sonra siyaset dediği için ben de Yavuz Ağırlioğlu'nu yürekten tebrik ediyorum.

TEMEL HOCA, ERDOĞAN'A NEDEN DÜŞMANSINIZ?

REFAH Partisi kongrelerinde Erbakan Hoca'yı izlerdik. Kendine has bir üslubu vardı. Milli Görüş'ün toplantılarında heyecan olurdu; şevk olurdu. Adil düzen olurdu, İslam dinarı olurdu, milli kalkınma hamlesi olurdu. Filistin olurdu, Mescid-i Aksa olurdu, Ayasofya olurdu. Taksim'e cami vaadi olurdu.

Saadet Partisi'nin kongresini TV5'ten izledim. Nezih bir ortam vardı. Ama Milli Görüş'ün heyecanı yoktu. Milli Görüş'ün rengi yoktu. Temel Karamollaoğlu'nu mu dinledim yoksa Kılıçdaroğlu'nu mu, ayırt edemedim.

Dil aynı dil, üslup aynı üsluptu.

Karamollaoğlu konuşmasına cezaevlerindeki on binlerden, KHK ile atılanlardan söz ederek başladı. Ama onların 15 Temmuz'da darbe girişiminde bulunan FETÖ'cüler olduğundan söz etmedi.

DARBE MAĞDURUYDU

Oysa darbelerin en mağdurlarından biri Erbakan'dı. Erbakan'ın partisinin liderinin 15 Temmuz'a değil, FETÖ'cü darbecilere sahip çıkması tuhaf değil miydi?

12 Mart oldu, Erbakan'ın Milli Nizam Partisi kapatıldı. 12 Eylül oldu, Erbakan'ın Milli Selamet Partisi kapatıldı. Kendisi hapse atıldı. 28 Şubat oldu, Erbakan'ın Refah Partisi kapatıldı. Erbakan başbakanlıktan indirildi. Fazilet Partisi'nin kapısına kilit vuruldu.

Muhalefetin görevi elbette ki iktidarı eleştirmektir. Ama Erbakan'ın bir ilkesi vardır. "Hayra motor, şerre fren olacağız" diye. Temel Karamollaoğlu bunu bilmez mi?

ERBAKAN'IN RÜYASIYDI

Bir gün önce Erbakan'ın rüyası olan yerli ve milli otomobilimiz TOGG üretim bandından inmiş, 61 yıl önce Devrim otomobiliyle başlayan yolculuk 29 Ekim 2022 tarihinde TOGG'la taçlandırılmış.

Temel Hoca'nın en azından bir cümle olsa TOGG'a değinmesi beklenmez miydi?

CHP ile ittifak Temel Karamollaoğlu'nu bozmuş. Varsa Erdoğan muhalefeti, yoksa Erdoğan düşmanlığı.

ERDOĞAN SİZE NE YAPTI?

Allah aşkına Erdoğan size ne yaptı?

Erbakan'ın hedefi olan Ayasofya'yı açtığı için mi Erdoğan'a düşmansınız?

Erbakan'ın vaat ettiği Taksim Camisi'ni yaptığı için mi Erdoğan'a karşısınız?

Erbakan'ın mücadelesi olan başörtüsü sorununu çözdüğü için mi Erdoğan'dan nefret ediyorsunuz?

Okullara Kuran-ı Kerim dersi, peygamberimizin hayatı dersleri koyduğu için mi Erdoğan'a karşısınız?

İlk yerli ve milli otomobil TOGG'u üretmeyi başardığı için mi Erdoğan'a karşı bayrak açtınız?

HAPİSTEN KURTARDIĞI İÇİN Mİ?

Erbakan'ı hapisten kurtardığı için mi Erdoğan'ı tasfiye etmek istiyorsunuz? Erbakan'ı hapisten kurtaran düzenlemenin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurduğu için mi Kılıçdaroğlu'nu cumhurbaşkanı seçtirmek istiyorsunuz?

Allah aşkına nedir bu Erdoğan düşmanlığı?

İbrahim Kahveci

Türkiye Yüzyılı'nı kimler kuracak?

Büyük Yıkım mı yaşıyoruz yoksa Türkiye Yüzyılı'nı mı kuruyoruz?
Bir zamanlar dünyanın 7. zengin ülkesi olan Arjantin şimdilerde 27. sıraya nasıl düştü? Ya da Venezuela bu hale nasıl geldi?

Sahi, bizim Venezuela ilgimiz neden ve nereden geliyor?

Hatırlarsanız 2015 yılından beri bunu ısrarla söylüyorum: Türkiye önce Arjantin olacak, sonra da

Venezuela... Bu tezime çok karşı çıkanlar olmuştu. Nitekim şu anda Arjantin'i bile geçtik... Ve hızla Venezuela olma yolunda ilerliyoruz.

***

Venezuela nasıl olunur?

Orada da bir askeri darbe olmuş ve halk askeri darbeyi püskürtmüştür. Sonra sürekli referandumlarla yetkiler Meclis'ten alınıp Başkan'a verilmiştir. Orta Sınıf Venezuelalılar bu sürece karşı çıkarken vatan hainliği ile suçlanmışlardı... Yaklaşık 4 milyon Venezuelalı ülkesini terk etti.

Kamyon Şoförü Başkan Maduro'nun deyimi ile ABD'de tuvalet temizliyorlar ama ülkelerine gelmiyorlar. Nitekim TÜİK Türkiye'nin göç istatistiklerini yayınlamaktan 3 yıldır vazgeçti. Cumhurbaşkanı Erdoğan yurtdışına giden doktorlar hakkında "giderlerse gitsinler" demişti.

Ne kadar yetişmiş insanımız ülkeyi terk etti, bilemiyoruz.

Ama Cumhurbaşkanı Erdoğan Türkiye Yüzyılı konuşmasında şifreyi verdi. Konuşmasında şu kelimelerle yeni dönemin nasıl olacağını anlattı:

"Bugün Türkiye, kendi vatandaşlarına sağladığı imkanlar yanında, dünyanın dört bir yanından milyonlarca insanı da kendisine çekmektedir. Ülkemize gelen herkesi

sığınmacı sanan, her gördüğü yabancıya nefretle bakan hastalıklı zihniyetler anlamıyor olsa da Türkiye bölgesel ve küresel bir cazibe merkezi haline dönüşmüştür. Sadece canını kurtarmak isteyen mazlumlari misafir etmiyoruz. Yatırımcılardan profesyonel meslek mensuplarına kadar her kesimden insan, ülkemizdeki potansiyeli görüyor ve buraya yöneliyor. Dünyanın her ülkesi, finans ve yetişmiş insan kaynağı durumundaki bu tür insanlara kapılarını sonuna kadar açmaktadır. Biz de Türkiye'nin büyümesine, kalkınmasına, güçlenmesine katkı veren herkesi bağrımıza basıyoruz, basacağız. Küresel zenginlikten ülkemizin aldığı payı yükseltmenin yollarından biri de budur."

***

TÜİK 2021 yılı Türkiye nüfusunu 84 milyon 680 bin kişi olarak açıkladı. Bu nüfus içerisinde "Vatandaşlık ülkesine göre yabancı nüfus" ise 1 milyon 792 bin kişi var.

Kim bunlar?

322 bin Iraklı; 184 bin Afganlı, 129 bin İranlı, 124 bin Türkmenistanlı, 105 bin Suriyeli.... Ama işin biraz daha detayına bakıyoruz: 28 bin Somalili, 18 bin Yemenli, 13 bin Nijeryalı, 10 bin Sudanlı, 7 bin Etiyopyalı, 3 bin Cibutili, 3 bin Sengalli, 2'şer bin Çadlı ve Kamerunlu, 1700 Kenyalı, 1600 Nepalli... vs vs.

Türkiye Yüzyılı'nı kimler kuracak dediğimizde anlaşılıyor ki, bizim okumuş insanlar yerine yukarıda saydığımız ülkelerden gelen insanlar kuracak bu yüzyılımızı...

Afrika'dan, Ortadoğu'dan, Orta Asya'dan gelenler bizim yüzyılımızı kuracaklar...

***

Benim defalarca kullandığım bir doğum grafiğim vardı. Ekonomi iyileşince artan çocuk sayısı ekonomik beklentiler kötüleşince hızla düşüyor.

En son 2014 yılında 1 milyon 351 bin doğum oluyor ve kadın başına doğum 2,19 ile 2002 sonrası zirveye çıkıyor. Ama sonra... Evet sonra ülkemizde doğumlar öyle bir düşüyor öyle bir düşüyor ki... 2021 yılında doğan bebek sayısı 1 milyon 080 bine gerilerken kadın başına doğum ise 1,70'e iniyor.

Bu felaket ötesi bir durum.

Bir ülkenin kendi nüfusunu koruma eşik değeri kadın başına 2,1 doğumdu. Ama biz bunu 2017'den beri kaybettik ve artık önümüzdeki yıllarda nüfusu gerileyecek ülkelerden biri olacağımızı ilan ettik.

Ama devreye yabancılar girdi.

Şöyle bir veri paylaşayım: 2012-2019 yıllarında ülkemizde 10 milyon 340 bin çocuk doğuyor ve buna karşılık 3 milyon 258 bin ölüm oluyor. Net nüfus artışı normalde 7 milyon 081 bin olması gerekiyor. Ama nüfusumuz aynı yıllarda 8 milyon 431 bin kişi artıyor. Aradaki 1 milyon 350 bin kişi ise yukarıda saydığım ülkelerden gelmiş. Zaten TÜİK verileri ülkemizdeki yabancı nüfusun aynı tarihlerde 272 bin kişiden 1 milyon 531 bin kişiye yükseldiğini gösteriyor.

Ve bu yabancı nüfus son yıllarda yılda 300-500 binlik artış göstererek hızla ülkemizi kaplıyor.

***

Türkiye’de kadın başına doğum oranı 2,1 eşik değerinin altına düşerek 1,70’ye geriledi ama bunun bir de bölgesel durumu var.

İstanbul’da aile başına çocuk sayısı 1,38; Batı Marmara Bölgesi 1,43 ; Ege Bölgesi 1,45; Batı Anadolu 1,47; Batı Karadeniz 1,41; Doğu Karadeniz 1,45...

Samsun mesela... Daha 2014 yılında bir aile başına yeni doğum 1,85 çocuk iken şimdi 1,43..Samsun eğer göç almazsa nüfusu kesin olarak hızla düşecek illerden biri...

Samsun benim özel takip ettiğim illerden bir olduğu için örneği veriyorum: Mesela seçimlerde mahalle -semt dağılımlarına bakıyorum: Ekonomik kriz ve sorunlar kenar semtleri daha çok vuruyor ama aynı kenar semtler iktidara daha yüksek oy veriyor.

Açlık yoksulluk fakirlik iktidarın oylarını kenar semtlerde düşürmediği gibi artırıyor... Ama ters giden bir durum var: Samsun’un en işlek caddesi olan Çiftlik Caddesi ve çevresinde konut fiyatları inanılmaz ucuz... Mesela CHP’li Belediye Başkanı olan Atakum İlçesinde konut fiyatları Çiftlik Caddesine göre 3-4 kat daha yüksek.

İlanlara girip bakarsanız göreceksiniz... Samsun Çiftlik Caddesi ve civarında 300-400 bin liraya çok sayıda satılık konut var.

Nereden geliyor bu ucuzluk dersiniz hemen izah edeyim: Samsun Çiftlik Caddesi büyük oranda yerli olmaktan çıktı. Oralar artık küçük Irak, küçük bir Suriye oldu... Ve fiyatlar düştü.

Evet, tıpkı Samsun Çiftlik Caddesi’nin yaşadığı dramı tüm Türkiye yaşamaya başlayacak.

Yabancılar geldikçe emek ücreti düşecek, ucuzluk gelecek... Türkiye Yüzyıl’ını Afganlılar kuracak

Türkiye Yüzyılını Iraklılar kuracak

31.10.2022

Türkiye Yüzyılını Somaliler kuracak

Türkiye Yüzyılını Yemenliler kuracak

Türkiye Yüzyılı kuruluşunda artık Türkler pek yer tutmayacak... Çünkü ne çocuk yapıyorlar ne de

Türkiye’de kalıyorlar....

Türkiye’nin küresel cazibe merkezi olduğunu Afganlı anladı, Iraklı anladı, Yemeli anladı, Cibutili anladı,

Nepalli anladı, Senegalli anladı ama bir tek Türkler anlamadı...

Tablo bunu gösteriyor. Hayırlı olsun...

31 Ekim 2022, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Seul'deki facianın düşündürdükleri

Güney Kore'nin başkenti Seul'deki Cadılar Bayramı çok korkunç ve kanlı bitti. İzdiham sırasında dar caddelerde sıkışan katılımcılar feci şekilde yaşamlarını yitirdi. Bilanço çok korkunç: 153 kişi öldü ve yüzlerce kişi yaralandı. Yetkililer bu korkunç olayın nedenini araştırıyor. Güney Koreli ünlü bir pop yıldızının alana girmesiyle bu izdihamın yaşandığı düşünülüyor.

Yeni dünyanın sahiden dengesi yok. İnsanlar ya eve kapanıyorlar veya

sokaklarda izdihamdan ölüyorlar. Türkiye de bu yeni dünyanın

dijitalleşmesinden doğan zararlara maruz kalıyor. Bu zararlar sadece kültürel değil fiziksel de olabiliyor. Türkiye'deki trafik kazalarında genel olarak şoförün direksiyon hakimiyetini kaybetmiş olması gerekçe gösteriliyor. Oysa gerçek çok farklı. Direksiyon hakimiyetini kaybetmek değil arabayı kullanırken aynı anda cep telefonu ile konuşmak ve yazışmak kazaların en büyük sebebi. Araba kullanırken mesaj yazmanın alkol almaktan çok daha tehlikeli olduğunu gösteren araştırmalar var. Zaten yollarda görüyoruz, sürücülerin çoğu yoldan çok elindeki telefona bakıyor. Sanıyorum bu konuda da çözüm yine teknolojiden gelecek. Önündeki arabaya çarpmayan kendi kendini kullanan otomobillerin yaygınlaşması bekleniyor. Belli ki TOGG da bu tip arabalardan bir tanesi olacak. Ancak bu teknoloji yaygınlaşana kadar tüm yakınlarımızı bu konuda uyarmaya devam edelim.

***

RUSYA GAZDAN SONRA GIDA VANASINI DA KAPATTI

Karadeniz'deki Rus gemilerine ve Kırım'a yapılan İHA saldırılarının ardından Moskova, tahıl koridorunu süresiz olarak kapattı. Dahası bu saldırıların İngilizlerin koordinasyonunda yapıldığını iddia etti. Tahıl koridoru, Rusya, Ukrayna, Türkiye arasında imzalanmış ve tarım ürünlerinin Karadeniz vasıtasıyla tüm dünyaya dağılmasını sağlayan bir anlaşmaydı. Birleşmiş Milletler'in gözetiminde yapılan

anlaşmanın bozulduğu BM Genel Sekreterliği'ne bildirildi. Rusya'nın zaten bu anlaşma konusunda iki tane eleştirisi vardı. Birincisi sadece Ukrayna tahılının dağıtıldığını söylüyordu. İkincisi ise bu dağıtılan tahılın fakir ülkelere değil sadece Avrupa'ya gittiğinin altını çiziyordu.

Rusya'nın bu hareketle gaz vanasından sonra Avrupa'nın gıda vanasını da kapattığı yorumları yapılıyor. Ayrıca koridorun kapatılmasının Odesa liman şehrine yapılacak saldırıların işareti olduğunu söyleyenler de var. **NATO'nun ve Batı'nın gazıyla hareket eden Ukrayna, topraklarının %20'sini resmen kaybetti.** Rusya'nın ise büyük operasyona daha yeni başladığı söyleniyor.

Yani bu savaş bittiğinde Ukrayna diye bir devlet kalmayacak. Ukrayna'yı tahrik eden o güçler ise akbaba gibi ülkenin kalan kısmını paylaşacaklar. Tüm bunlar yaşanırken eski ABD Başkanı Barack Obama, korkutucu bir açıklamada bulundu. Beyaz Saray ile Kremlin'in arasının tarihte hiç bu kadar düşük noktaya gelmediğini söyledi. Obama, soğuk savaş döneminde bile diplomasi kanallarının açık olduğunu ancak şu anda böyle bir durum olmadığını söyledi. Tabi bunda Beyaz Saray'da konuşulacak akli başında bir insan olmamasının payı çok büyüktür. Ancak binlerce nükleer başlığı olan iki süper güç arasındaki bu iletişimsizlik tüm dünya için büyük risk teşkil ediyor. Umarım, başta ABD olmak üzere Batı cephesi aklını başına toplar.